



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis**

**Balbín, Bohuslav**

**Pragæ, 1664**

Notæ in Caput XI.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-42763**

*Esach. 17. v. 9.* in Scriptura domus Israël scribentur, cum contrà ejus, cui sic invidabatur, *Arnesti* nomen & gloriam, nulla possit dies delere.

## Notæ in Caput XI.

Voluntas  
bona à DEO  
pro facto ac-  
cipitur.

P. 2. hist. Sot.  
L. 8. N. 214.

**D**EUS aliquando voluntate contentus. Hoc inter lumina cœlestia A. R. P. Jacobi Laynez Societ. IESV Præpositi Generalis, & Pontificij in Concilio Tridentino Theologi, viri scientijs omnibus, & prudentia laude conspicui Sacchinus retulit: frequenter, inquit, habebat in ore, qui magna quadam DEI causâ appetent, vel recessum ad Religiosam Vitam, vel profectioem ad Indos, & horum similia, si minùs assequi possent, verabat inde argumentari: nè mentem illam quidem divinitus sibi immisissam esse. Nam DEVM nonnunquam Operis voluntatem ijs injicere, à quibus non rem, sed voluntatem duntaxat, & conatum velit. Ita laudatum Davidis Templi extruendi consilium, sed effectum Salomoni filio reservatum.

Porro voluntas efficax, cum deest præstandi facultas, æquale cum facto habet meritum, ut probat Lorinus S. I. ex S. Gregorio C. 3. in Acta V. 6. §. contentus.

## Deflexo in terram poplite pingebatur.

Descriptio  
altaris, quod  
Glacij Cano-  
nicis curârat  
Arnestus.

Vidi unam ejusmodi Arnesti Imaginem, a trecentis & pluribus annis conservatam, Glacij in Templo Cœnobij RR. PP. Conventualium S. Francisci, qua, cum Basilica S. Mariæ ab Arnesto structa in arce Glacensi deiceretur, eò translata fuit. In ea Tabula, summâ pictoris arte, expressa, formosissima Regina instar, sedet Beatissima Virgo, & IESVLVM puerum ludentem gerit in sinu; ante DEI Matrem omnium dignitatum insignibus exutus flectit Archiepiscopus Arnestus: Insulâ, Pædo, Patriarchali Cruce, Archiepiscopali pallio, veste, totòq; Ecclesiæ apparatus ante Virginis pedes strato, exutis etiam chirothecis Episcopalibus, quas cum anulo ante Virginem ponit. Quâ Imagine videtur Arnestus expressisse illud, quod 24. Seniores agunt in cœlo, qui acceptus de

de capitibus coronas, ante thronum Agni deponunt. Circa hanc grandiore[m] Imaginem (ut doctam pietatem Optimi Prasulis agnoscas) depictæ in parvis Imaginibus sunt Curæ Divæ Virginis circa puerum IESVM: ut Nativitas, in qua dives Mater ipsa esse cupisset; tum Circumcisio, quam anxie spectat; deinde Fuga in Egyptum, ne sequantur milites Virgo times; tandem IESV puer in templo docente, sollicita Matris & Iosephi Patris circumcuratio depingitur, &c.

Angelicæ & humanæ Prædestinationis Ordo per humilitatē cœpit. Verba sunt hæc R. P. Jacobi Pinro in suo Christo Crucifixo; quam sententiam, adductis Sanctorum Patrum testimonijs, solidissimè probavit. De Angelis quidem lib. 2. tit. 1. loco. 6. n. 9. & 10. De hominibus. L. 2. tit. 1. loco. 4. n. 20. 21. & seqq. loco 6. n. 29. & L. 4. tit. 1. loc. 8. n. 20. & seqq. & n. 12. 13. 14.

Etsi inter Cardinales nondum censeretur

Non semper ex Cardinalium numero Pontifices sunt lecti

Iam hinc provideo, non defuturos, qui mirabuntur fieri potuisse, ut Arnestus nondum Cardinalis, Pontifex ab aliquibus nominari posset. Qui id mirantur, satis ostendunt se Romanorum Pontificum Vitas non legisse, minúsque in historijs esse versatos: an enim Urbanus, Alexandri IV. successor, Cardinalis fuit? sanè post Urbanum, Joannes Vercellensis Generalis Prædicatorum, Pontifex fieri debuit, sed quia aberat, Guido factus est. Eugenius ex Abbate, Clemens V. ex Archiepiscopo Burdegalensi creantur. adeoque hoc ipso tempore Arnesti loco Urbanus V. electus est ex Abbate Massiliensi, ut Genebr: & Gaulterus noster notaverunt. Laynius Soc. IESV Generalis, post Pauli IV. mortem, jam à 12. Cardinalibus Pontifex erat nominatus, nisi properè è conclavi se proripuisset, ut narrat Sacchinus p. 2. histor. Societ. l. 3. n. 47. Habitabant id temporis Romani Pontifices Avenione, unde toto fere illo sæculo Galli sunt creati. Vide Onuphrium, Genebrardum, Ciacconum, aliósq; de his rebus agentes. Innuit aliquid de toto hoc negotio, quantum ad Arnestum pertinet, subobscurè licet, Annalium Ecclesiasticorum egregius Scriptor Raynaldus, cum post

In Chronolog.

Raynald. in Annal. Eccl. T. XVI. Anno sentias 1362. N. 6.

372 DE VITA VENERABILIS ARNESTI LIB. III.  
rentias Nationum studijs actos, & alios, ut è Collegio Cardinalium Pontifex legeretur obnixos, alios, ut extra Collegium quispiam nominaretur, contendisse significat.

Sanctissimis Viris adversarios non defuisse.

Eam rem probatam in plurimis Opusculis Spiritualibus R. P. Nicolai Lancicij S. I. invenies. Sancti sunt in signum, quibus contradicitur, & gladius detractionis animam eorum pertransit. Ribera in C. 1. Apoc. n. 16. & Cap. 13. n. 22. & C. 19. n. 26. lingua, gladius acutus. Lorin. in Psalm. 56. v. 5.

Latent Obrectatorum nomina. Hec infelicitas eorum est, qui aut carpunt, aut invident.

Qui bonis  
adversantur,  
nomen amittunt.

Ingenium enim omne in alienis consumunt, non in suis: Parva doctrina, sed grandis superbia signum esse solet, obrectandi pruritus; ratio in promptu: quia si quid ipsi unquam præclarum facere scirent, aut fecissent, viderent sine dubio, non omnia, quæ ab humano ingenio proficiuntur, divinitatem quandam habere posse, ut nihil fieri perfectius in eo genere possit. Quod si tamen ingenium suum periclitati sunt aliquando, putantq; nihil divinius à quoquam dici aut fieri potuisse, quæ tandem hæc & quàm stulta superbia! Porro latere nomina obrectatorum, contra, bonorum æterna esse, in simillimo argumento, levisimus aliàs Poëta, Epigrammate docuit.

Est in Evangelio, verum sine nomine, Dives;  
Pauper ubi æternum Lazare nomen habes.

Arnestus Legatus Apostolicus  
primùm, mox S. R. E. Cardinalis creatur:  
sed brevi post tempore sanctissimè excedit è vita.

CA.